

Revista de Științe Politice și Relații Internaționale

NORME PRIVIND ETICA PUBLICĂRII

PRINCIPII GENERALE

Principiile care guvernează conduita etică și profesională sunt următoarele:

- 1) **Profesionalismul** – principiu conform căruia angajații au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine, conștiinciozitate și rigurozitate;
- 2) **Prioritatea interesului public** – principiu conform căruia personalul contractual are datoria de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- 3) **Imparțialitatea și independența** – principiu conform căruia angajații sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- 4) **Integritatea morală** – principiu conform căruia angajaților contractuali ai Institutului le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material sau să abuzeze în vreun fel de funcția pe care o dețin;
- 5) **Libertatea gândirii și a exprimării** – principiu conform căruia personalul contractual din cadrul Institutului poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
- 6) **Cinstea și corectitudinea** – principiu conform căruia în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu personalul angajat al Institutului trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;
- 7) **Asigurarea libertății individuale și a libertății academice**; libertatea publicității contribuției personale în activitatea științifică;

- 8) **Respectarea adevărului**, a demnității individuale și/sau de grup, fără afectarea imaginii Institutului și a comunității academice; respectarea adevărului în documentațiile de participare la competițiile pentru obținerea de finanțări naționale/internaționale;
- 9) **Autonomia individuală și/sau organizațională** în desfășurarea cercetării științifice și în utilizarea rezultatelor cercetării științifice;
- 10) **Dreptul de proprietate intelectuală individuală și/sau instituțională, precum și dreptul de proprietate industrială**, după caz, în conexiune cu răspunderea publică pentru orice prejudicii determinate de exercitarea ilegală și imorală a acestui drept;
- 11) **Eliminarea conflictelor de interese și a situațiilor de incompatibilitate** conform reglementărilor legale și etice în domeniu;
- 12) **Transparența decizională** și asumarea răspunderii publice pentru deciziile strategice; independența instituțională față de orice politică partizană;
- 13) **Răspunderea autorilor lucrărilor de doctorat, precum și a îndrumătorilor acestora**, pentru denaturarea intenționată a conținutului științific al acestor lucrări și pentru plagiat;
- 14) **Răspunderea autorilor de lucrări științifice pentru calitatea științifică**, exactitatea datelor și originalitatea conținuturilor, în condițiile legii;
- 15) **Probitatea intelectuală și sancționarea plagiatului**;
- 16) **Încurajarea tinerilor în dezvoltarea activității științifice**;
- 17) **Egalitatea de șanse**;
- 18) **Stimularea creativității și recunoașterea adecvată a activităților performante.**

BUNA CONDUITĂ ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ, DEZVOLTAREA TEHNOLOGICĂ ȘI INOVARE

Buna conduită în activitățile de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare, denumite în continuare activități de cercetare-dezvoltare, se bazează pe un ansamblu de norme și de proceduri destinate respectării acestora;

Normele de bună conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare includ:

- a) norme de bună conduită în activitatea științifică;

- b) norme de bună conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, inclusiv în cadrul cererilor de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice;
- c) norme de bună conduită în activitatea de evaluare și monitorizare instituțională a cercetării-dezvoltării, de evaluare și monitorizare de proiecte de cercetare-dezvoltare obținute prin acțiuni din cadrul Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare și de evaluare a persoanelor în vederea acordării de grade, titluri, funcții, premii, distincții, sporuri, atestate sau certificate în activitatea de cercetare-dezvoltare;
- d) norme de bună conduită în funcțiile de conducere în activitatea de cercetare-dezvoltare;
- e) norme de bună conduită privind respectarea ființei și demnității umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic.

Abaterile de la normele de bună conduită, în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, includ:

- a) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității de cercetare-dezvoltare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile de cercetare-dezvoltare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii, a echipamentelor, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților de cercetare-dezvoltare;
- b) plagiatul și neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
- c) autoplagiatul;
- d) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicație ori excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicație;
- e) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
- f) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;
- g) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice universitare ori pentru posturi de cercetare-dezvoltare;
- h) nedeazăluirea situațiilor de conflicte de interese în realizarea sau participarea la evaluări;

- i) nerespectarea confidențialității în evaluare;
- j) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală ori alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege;
- k) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- l) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- m) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- n) abuzul de autoritate pentru a impune nejustificat propriile teorii, concepte sau rezultate asupra persoanelor din subordine;
- o) obstrucționarea activității unei comisii de etică, a unei comisii de analiză sau a Consiliului Național de Etică, în cursul analizei unor abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare din subordine;
- p) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare prevăzute în prezentul Cod etic și profesional, în regulamentul de organizare și funcționare al Institutului și în actele normative în vigoare, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică.

Următoarele situații pot de asemenea să atragă răspunderea etică prin asociere pentru abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare:

- a) participarea activă la abateri săvârșite de alții;
- b) cunoașterea abaterilor săvârșite de alții și nesusizarea comisiei de etică sau a Consiliului Național de Etică;
- c) coautoratul publicațiilor conținând date falsificate sau confecționate;
- d) neîndeplinirea obligațiilor legale și contractuale, inclusiv a celor aferente contractului de mandat sau contractelor de finanțare, în exercitarea funcțiilor de conducere ori de coordonare a activităților de cercetare-dezvoltare.

Datele contradictorii, diferențele de concepție sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării-dezvoltării și nu constituie abateri de la buna conduită. De asemenea, eroarea nu constituie abatere de la buna conduită, în cazul în care este depistată și recunoscută de către autorul ei.

DEFINIȚII

În sensul prezentului Cod etic și profesional, următorii termeni sunt definiți după cum urmează:

1. **coautor al unei publicații** – orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice.
2. **confeccionarea de rezultate sau de date** – raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare, ci produsul imaginației.
3. **falsificarea de rezultate sau de date** – raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite; manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor; alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite fără a raporta alterările efectuate.
4. **plagiatul** – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale; omiterea marcărilor clare de citare în text și a menționării lucrării-sursă (carte, articol, referat, resursă web etc.) în bibliografia finală. Nu constituie plagiat folosirea unor sintagme sau definiții scurte, considerate de către comunitatea de specialitate ca făcând parte din fondul de noțiuni de bază, comune, al unui domeniu sau al unei discipline. Cu toate acestea, având în vedere faptul că o atare apreciere presupune un anumit grad de subiectivism, este recomandat ca autorii să își exercite discernământul în utilizarea unor asemenea sintagme sau definiții.
5. **autoplagiatul** – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale aceluiași sau acelorași autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.

6. **conflictul de interese** – o persoană nu poate participa în mod direct, ca expert evaluator, sau indirect, prin luarea unor decizii nominale de selecție directă ori excludere a experților evaluatori însărcinați cu evaluarea unei instituții, unui proiect, unei oferte sau unui candidat, dacă respectiva persoană face parte din lista de personal a instituției, proiectului ori a ofertei evaluate sau a altor proiecte ori oferte depuse spre finanțare în cadrul aceleiași linii de finanțare, licitații sau cereri de ofertă ori dacă se află în următoarea relație cu candidatul sau cu persoanele din lista de personal a proiectelor, ofertelor ori instituțiilor evaluate: sunt soți, afini sau rude până la gradul al III-lea inclusiv.
7. **acțiune ostilă** – mijlocirea oricărei acțiuni efectuate pentru a expune instituția sau membrii ei unor consecințe negative asupra statutului său. Ea se referă la angajări, acordarea de grade profesionale, promovări, obținerea de granturi sau contracte, cooperări etc.
8. **sesizare** – înștiințarea Comisiei de etică despre un caz care trebuie luat în audiere/cercetare cu privire la aspectele de cercetare științifică.
9. **arbitraj** – rezolvarea unei dispute asupra fraudei în cercetarea științifică de către un arbitru. Decizia arbitrului trebuie respectată în Institut.
10. **arbitru** – persoană juridică sau fizică, cu calificare corespunzătoare, care trebuie să analizeze și să decidă asupra gradului de culpabilitate al persoanei acuzate de abatere de la buna conduită în cercetarea științifică.
11. **comunitate științifică** – grup de cercetători științifici ai unităților sau instituțiilor de cercetare-dezvoltare. În sens larg, totalitatea cercetătorilor științifici dintr-o țară, dintr-o zonă a lumii sau din întreaga lume.
12. **confidențialitate** – păstrarea secretului asupra cercetării etice aflate în desfășurare, recent finalizate sau nepublicate asupra persoanei acuzate de fraudă și asupra persoanei care face o alegație.
13. **eroare** – greșeala neintenționată, datorată insuficienței informării, insuficienței practici profesionale, neglijenței profesionale sau entuziasmului științific exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligația de a o denunța public; în cazul lucrărilor publicate, recunoașterea erorii trebuie făcută în aceeași revistă, jurnal etc. în care aceasta a apărut.
14. **evaluare** – aprecierea rezultatelor cercetării științifice prin folosirea unor criterii calitative și cantitative, cum ar fi prestigiul revistei, jurnalului etc., numărul de citări, impactul asupra societății, comunității științifice sau asupra mediului ambiant etc.

15. **frauda** – acțiunea deliberată de confecționare, falsificare, plagiere, înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice, sau alte procedee care se abat de la practicile acceptate de comunitatea științifică și care au ca scop obținerea unui prestigiu științific, a unor finanțări, a conducerii de proiecte sau a acceptării rapoartelor de cercetare etc.
16. **incompatibilitate** – situația în care se află o persoană juridică sau fizică care are un interes personal și/sau de grup care influențează imparțialitatea și obiectivitatea judecăților și acțiunilor sale în luarea deciziilor, întocmirea actelor și îndeplinirea atribuțiilor în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților didactice, de cercetare-dezvoltare, administrative, precum și în obținerea și încheierea de contracte (comerciale, de cercetare etc.); interesul personal reprezintă orice avantaj, material sau de altă natură, urmărit sau obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru soț/soție, rude ori afini până la gradul al III-lea, de către o persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, o funcție de conducere, gestionare, control, prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor și informațiilor la care are acces, în temeiul exercitării acesteia.
17. **integritate** – calitatea cercetătorilor individuali, a unităților și a instituțiilor de cercetare-dezvoltare și a asociațiilor cu preocupări în domeniul cercetării și/sau valorificării rezultatelor științifice pentru respectarea demnității umane, a valorilor intrinseci ale științei, respectul față de organisme vii și mediul înconjurător.
18. **paternitate** – calitatea de autor al unui produs științific.
19. **probitate intelectuală** – neacceptarea falsificării de rezultate științifice, neînsușirea de idei sau rezultate ale cercetării științifice, divulgarea conflictelor de interese etc., cu scopul de a nu induce în eroare comunitatea științifică și de a nu crea prejudicii societății.
20. **produs științific** – produs obținut în urma activității de cercetare științifică.
21. **proprietate intelectuală** – ansamblul de drepturi exclusive acordate creațiilor intelectuale; se prezintă sub două forme: dreptul de autor și proprietatea industrială. Constituie obiect al dreptului de autor operele originale de creație intelectuală în domeniul științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor.
22. **proprietatea industrială** se referă la creațiile tehnice (invenții, modele de utilitate) și estetice (desene și modele industriale), la semnele distinctive asociate produselor (marcă, nume comercial, indicație geografică), cât și la protecția împotriva concurenței neloiale.

23. **responsabilitate** – atitudinea responsabilă a cercetătorilor individuali, a unităților și a instituțiilor de cercetare-dezvoltare, precum și a publicațiilor științifice pentru păstrarea integrității în cercetare, dezvoltare și inovare.
24. **sancțiune** – măsură punitivă aplicată persoanei fizice sau juridice, care nu respectă reglementările bunei conduite în activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare.
25. **standard științific** – normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită în cercetarea științifică.
26. **valoare științifică** – calitatea unui produs științific de a contribui la progresul cunoașterii.